

'İyi iş de yaptık hata da'

ÖMER ERBİL

Türkiye / 08/04/2012

Radikal'in 'tarihi yapılarla' ilgili ısrarlı haberleri üzerine Fatih Belediyesi günah çıkardı: Birkaç hata, tarih için yaptıklarımızı yok etmesin.

Fatih Belediyesi son dönemde Radikal'in pek çok haberine konu oldu. Sultanahmet'te tarihi Bizans Saray kalıntıları üzerine kaçak yapılan 5 katlı otel inşaatı, Ayvansaray'da sit alanı içinde müzeden izinsiz hafriyat çalışmaları bunlardan birkaçıydı. Gündem yaratan haberler üzerine Belediye Başkanı Mustafa Demir, telefonla arayarak ilçede tarihi eserleri korumak için neler yaptıklarını anlatmak istediğini söyledi. Kabul edip gittik. Başkan Demir, belediye binasındaki makamında yaptıklarını anlattı ve "Haksızlık ediyorsunuz, vaktimin büyük kısmını ilçedeki tarihi yapıların korunmasına harcıyorum. Bir kaç hata tüm yaptığımız hizmetleri silip süpürüyor. Sultanahmet'te inşaatı mühürledik, mühür feyk edilmiş. Ayvansaray'da mezbelelik olan bir mahalleyi gezilebilir, yaşanabilir hale getirmeye çalışıyoruz" dedi. Sonra da imardan sorumlu Başkan Yardımcısı Talip Temiz'i yanımıza vererek, "Çalışmalarımızı bir de yerinde görmenizi isterim" dedi.

Başkan Yardımcısı Temiz ile neredeyse bir gün boyunca ilçeyi dolaştık. 2008'de Eminönü ilçesiyle birleşince 57 mahalleden oluşan Fatih, altında binlerce yıllık geçmiş, barındıran Tarihi Yarımada'ya da hâkim durumda. Bir uçtan bir uca hemen her yerde çeşme, hamam, medrese, konak, mescit, külliye rastlamak mümkün. Çok sayıda harabe haldeki tarihi yapı restore edilerek ayağa kaldırılmış. Ciddi paralar da ödenmiş. 2005 - 2011 yılları arasında toplam 94 milyon lira restorasyona harcanmış. Bunun 36 milyonu belediye, 57 milyon lirasını İl Özel İdaresi karşılamış. Bazı projeler ise hâlâ devam ediyor.

Harabe haldeydiler!

İlk durağımız Kocamustafapaşa'da Sümbül Sinan Tekkesi. Harap halde uzun yıllar restorasyon bekleyen tekkede çalışmalar 2007 yılında başlamış. 1 milyon 633 bin liraya restore edilen tekke şimdi el sanatları üzerine hizmet veren bir vakfa devredilmiş. Ebru, hat gibi geleneksel sanatların öğretildiği tekkede bir de konferans salonu oluşturulmuş. Buradan çıkıp Davutpaşa Mahallesi'ndeki Beşikçizade Tekkesi'ne gidiyoruz. Bahçeden içeriye girdiğimde harabe haldeki bina gözümde canlanıyor. Yıllar önce bu binanın kurtarılması için haberini yaptığımı hatırlıyorum. O zaman ayyaşların, tinercilerin mekânıydı. 1 milyon 474 bin liraya yenilenen tarihi binanın hazinesi

de onarılmış. Temiz, burayı da bir sanat derneğine vermeyi düşündüklerini belirtiyor. Hatip Musluhittin Mahallesi'nde bulunan Sultan Abdülmecid Evi de uzun yıllar harabe halde kalan tarihi binalardan biri. 2009 yılında restorasyonuna başlanan yapı yaklaşık 500 bin liraya mal olmuş. Sosyal ve kültürel etkinliklerde kullanılmak üzere Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne devredilen yapı o işler acısı halden kurtarılmış.

Büyük mücadele veriyoruz

Yönümüzü Ayvansaray'a çeviriyoruz. Emir Buhari Mescidi ve Harem Konağı'nda restorasyon çalışmaları sürüyor. Sadece temelleri kalan mescit, fotoğraflarından bulunarak aslına uygun inşa edilmiş. Aynı şekilde yanı başındaki harem konağı da restore edilerek bir kültür merkezi haline gelmiş. Temiz, "En çok kamulaştırma yapmakta zorlanıyoruz. Birçok tarihi eserin bulunduğu alan yıllar içinde gecekondulaşmış. Hatta bazılarının tapu bile verilmiş. Vatandaş da mağdur etmeden titiz ve ince çalışarak eski eserleri gün ışığına çıkarıyoruz" diyor. Temiz ile tartışmaların odağındaki Ayvansaray yenileme alanına giriyoruz. "Çalışmalarda neden arkeolog yok?" sorumuza Temiz'in cevabı şöyle oluyor: "Buranın tamamını jeoradarla taradık. Altta ne var ne yok biliyoruz. Derin bir hafriyat olmayacağı için Arkeoloji Müzesi'ne haber verme gereği duymadık. Hata yaptığımız kabul ettik. Ancak siz de gördünüz. Tarihi eserlerimizi korumak için belediye olarak çok büyük mücadele veriyoruz. Ancak bir hata yapıyoruz, tüm yaptığımız iyi işler bir anda görünmez oluyor. Herkes bize Ayvansaray ya da Sultanahmet'teki otel inşaatını soruyor. Tarihi yarımada çok büyük. Binlerce yıllık medeniyetlerin üzerinde oturuyoruz. Gözden kaçanlar, elimizin ulaşamadıkları da oluyor."

Arkeolog ekibi kurulmalı!

Fatih Belediyesi'nin eski eserlerin korunmasına destek verdiği bir gerçek. Ancak inşaat denetiminin daha da sıkı yapılması gerek. Toprak altı eserlerin korunmasında belediyenin çalışmaları yetersiz. Belediye arkeologlarla bir ekip oluşturmalı ve kaçak kazıları müzeye bildirmeli.

Saray üstüne otel tarihi sit alanına iş makinesi

Radikal, 5 Şubat'ta 'Sarayı yıkan kılıfını uydurdu' başlıklı haberinde, Sultanahmet'te Bizans Büyük Saray'a ait olduğu düşünülen tarihi yapının yerle bir edilip, yerine beş katlı otel dikilmesini gündeme getirmişti. Haber üzerine otel inşaatı yıkıldı. Radikal'in gündem yaratan bir başka haberi de 26 Mart'ta yayımlandı. 'Sur dibinde kepçelerle operasyon' başlıklı haberde Ayvansaray'da kentsel yenileme adı altında inşaat çalışmalarına başlandığı ve 'müze uzmanları olmadan kesinlikle girilemez' denilen alanda iş makineleriyle çalışmalar yapıldığı yazıldı.